

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. september 2025
Sagsnummer: 2025-187

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed grundnotat om Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen og om ændring af forordning (EU) 2025/202 for så vidt angår visse fiskerimuligheder i andre farvande, KOM (2025) 0458.

Jacob Jensen

/

Jesper Wulff Pedersen

Den 19. september 2025
FVM 481

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen og om ændring af forordning (EU) 2025/202 for så vidt angår visse fiskerimuligheder i andre farvande

KOM (2025) 458

Resumé

Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen omfatter fastsættelse af fiskerimuligheder for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen i form af TAC¹/kvoter² for 2026. Kommissionens forslag indeholder forslag til TAC/kvoter for i alt ti bestande i Østersøen. Kommissionen foreslår, at torsk i østlig og vestlig Østersø samt vest-sild og laks fortsat kun kan fanges som bifangst, og at bifangstkvoterne for disse skal reduceres. Ligeledes foreslår Kommissionen en reduceret kvote for rødspætte. For brisling og centralsild foreslår Kommissionen en uændret kvote. Forslag til lukkeperioder i torskens gydeperioder er uændrede i forhold til 2025 i både den vestlige og østlige del af Østersøen. I den vestlige Østersø vil der i ICES underområde 22 og 23 være lukket for fiskeri med alle typer redskaber fra den 15. januar til 31. marts, og i underområde 24 fra 15. maj til 15. august. I den østlige Østersø i ICES underområde 25 og 26 vil der være lukket for fiskeri med alle typer redskaber fra den 1. maj til 31. august. Der vil dog være visse begrænsede undtagelser til at kunne fiske i lukkeperioderne. Der foreslås som noget nyt en tremåneders lukning af fiskeriet efter centralsild i gydeperioden mellem forskellige datoer i perioden medio marts til ultimo juli i forskellige dele af den centrale Østersø. Det foreslås også som noget nyt forbud mod rekreativt fiskeri efter laks i Østersøen i 2026 med en undtagelse for kystnære områder i den Botniske Bugt og i Ålandshavet i laksens sommervandring. Ligeledes foreslås det at videreføre forbuddet mod rekreativt fiskeri efter torsk i Østersøen. Kommissionens forslag lægger op til en stramning, hvad angår brug af år-til-år fleksibilitet. Forslaget skønnes at have negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for fiskere berørt af de forventede kvotereduktioner. Forslaget skønnes at have en positiv effekt på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande. Regeringen støtter generelt hensigten om at sikre et

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

² Kvote er den andel, som EU har af en mængde delt med andre lande eller et udtryk for den andel, en medlemsstat har af den samlede EU mængde.

bæredygtigt fiskeri i Østersøen. Regeringen finder som et generelt princip, at fiskerimulighederne i Østersøen bør fastsættes på grundlag af forvaltningsplaner, den videnskabelige rådgivning og målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til den fælles fiskeripolitik.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2025) 458 af 26. august 2025 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen og om ændring af forordning (EU) 2025/202 for så vidt angår visse fiskerimuligheder i andre farvande. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogversion den 26. august 2025.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag om fastsættelse af fiskerimuligheder for 2026 for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen er at fastsætte fangstbegrænsninger for EU-fiskeriet med henblik på at sikre et bæredygtigt fiskeri på såvel kort som på langt sigt i overensstemmelse med målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY). Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimuligheder i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en flerårig forvaltningsplan for torsk, sild og brisling i Østersøen, forordning (EU) 2016/1139. Kommissionens forslag indeholder forslag til TAC/kvoter for ti bestande i Østersøen.

Af Kommissionens meddelelse om bæredygtigt fiskeri: status og retningslinjer for 2026 – KOM (2025) 296 fremgår det bl.a., at Kommissionen vil basere sine forslag på ICES' videnskabelige fangstrådgivning. Kommissionen vil foreslå kvoter i overensstemmelse med MSY samt forsigtighedsbaseret rådgivning. Forudsat at betingelserne i de flerårige planer er opfyldt, kan Kommissionen foreslå at anvende det øvre MSY-interval for sunde bestande. For fiskebestande, hvor størrelsen er faldet til under sunde grænser, vil Kommissionen foreslå at genopbygge disse bestande og medtage afhjælpende foranstaltninger i overensstemmelse med de enkelte flerårige planer. Den vil fokusere på at få fuldstændig MSY-rådgivning for målbestande i henhold til flerårige planer, for hvilke der i øjeblikket foreligger forsigtighedsbaseret rådgivning. Kommissionen vil videreføre de foranstaltninger til reduktion af bifangster, der er vedtaget sammen med de TAC'er, som alene er for uundgåelig bifangst, for at afhjælpe potentielle choke-situationer.

EU/Rusland

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 en aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. EU og Rusland har ikke opnået enighed om fælles forvaltning for de fælles bestande, hvilket betyder, at EU's rådighedsmængder for bestande fælles med Rusland (brisling, torsk, sild og laks) også for 2026 vil blive fastsat som autonome kvoter. Kommissionen reducerer, hvor det er relevant, i forslaget til fiskerimuligheder for de teoretiske russiske andele.

Fiskerimuligheder

ICES fremlagde sin rådgivning den 28. maj 2025 for bestandene i Østersøen.

Torsk i vestlig og østlig Østersø

ICES giver sin rådgivning for torsk for henholdsvis den vestlige og den østlige torskebestand, og ikke for de to forvaltningsområder i Østersøen, idet øst-torsk forekommer i et forholdsvis stort omfang i den

vestlige Østersø. Det er antagelser om, at vest-torsk også forekommer i den østlige Østersø. I rådgivningen indgår data fra det rekreative fiskeri efter torsk. Rådgivningen for både øst-torsk og vest-torsk er baseret på en forsigtighedstilgang.

For torsk i den vestlige Østersø (ICES underområde 22-24) foreslår Kommissionen en bifangstkvote for det kommercielle fiskeri på 42 tons, svarende til en reduktion på 84 pct. i forhold til 2025. Kommissionen anfører, at ICES ikke er i stand til at kvantificere omfanget af uundgåelige bifangster. De 42 tons svarer ifølge Kommissionen til de indrapporterede landinger af torsk fra det vestlige forvaltningsområde i 2024. Kommissionen henviser til uundgåelige bifangster særligt i fiskeriet efter fladfisk og ønsket om at opnå balance mellem at undgå at stoppe dette fiskeri og at minimere omfanget af bifangster af vestlig torsk. Direkte fiskeri efter torsk i vestlig Østersø har været forbudt siden 2022. Det vil dog fortsat være tilladt at gennemføre videnskabeligt fiskeri i området. Desuden henviser Kommissionen til, at det i april 2025 blev obligatorisk i det demersale fiskeri at anvende mere selektive redskaber, som forventes at reducere bifangsterne af torsk betydeligt.

Lukkeperioden i ICES underområde 22 og 23, hvor der er forbud mod at fiske med alle typer redskaber, er uændret og vil gælde fra den 15. januar til den 31. marts. I lukkeperioden foreslås det som hidtil, at det vil være tilladt for fartøjer under 12 meter at fiske med passive redskaber på vanddybder mindre end 20 meter, og med muslingeskrabere i ICES underområde 22 på vanddybder mindre end 20 meter, ligesom det vil være tilladt at gennemføre fiskeri til videnskabelige formål.

I ICES underområde 24 (den østligste del af den vestlige Østersø nærmest Bornholm) vil lukkeperioden gælde fra den 15. maj til den 15. august. Fartøjer under 12 meter må i lukkeperioden fiske med passive redskaber i områder, hvor vanddybden er mindre end 20 meter. Det vil også være tilladt at fiske efter pelagiske bestande til direkte konsum på vanddybder mindre end 40 meter med redskaber med en maskestørrelse på højst 45 mm, hvis landingerne sorteres. Fiskeri til videnskabelige formål kan ligeledes gennemføres i lukkeperioden.

For det rekreative fiskeri efter torsk foreslår Kommissionen at opretholde helårsforbuddet for 2026 gældende for hele Østersøen.

For torsk i den østlige Østersø (ICES underområde 25-32) foreslår Kommissionen en bifangstkvote for det kommercielle fiskeri på 156 tons, svarende til en reduktion på 63 pct. i forhold til sidste år. Kommissionen anfører, at ICES ikke er i stand til at kvantificere omfanget af uundgåelige bifangster. De 156 tons svarer ifølge Kommissionen til de indrapporterede landinger af torsk fra det østlige forvaltningsområde i 2024. Direkte fiskeri på denne bestand har ikke været tilladt siden juli 2019. Kommissionen henviser til, at de seneste års supplerende foranstaltninger, herunder forbud mod rekreativt fiskeri og lukning af gydeområder, endnu ikke har resulteret i en forbedret bestandssituation. Desuden henviser Kommissionen til, at det i april 2025 blev obligatorisk i det demersale fiskeri at anvende mere selektive redskaber, som forventes at reducere bifangsterne af torsk betydeligt.

Kommissionen foreslår at opretholde lukkeperioden i den østlige Østersø (ICES underområde 25 og 26) fra 1. maj til den 31. august. Fartøjer under 12 meter må i lukkeperioden fiske med passive redskaber på vanddybder mindre end 20 meter. Fartøjer, der fisker efter pelagiske bestande til direkte konsum, må i lukkeperioden i underområde 25 fiske, hvis der anvendes redskaber med en maskestørrelse på højst 45 mm på vanddybder mindre end 50 meter, og landingerne sorteres. Fiskeri til videnskabelige formål kan ligeledes gennemføres i lukkeperioden.

Vest-sild og central-sild

Kommissionen foreslår en bifangstkvote for sild i den vestlige Østersø (ICES underområde 22-24) på 394 tons, svarende til en reduktion på 50 pct. i forhold til 2025. Kommissionen anfører, at ICES ikke hidtil har været i stand til at kvantificere omfanget af bifangsterne af bestanden, men der er bifangster af vest-sild i fiskeri efter brisling. Kommissionen foreslår, at fastsætte bifangstknoten med henvisning til artikel 4, stk. 6, i den flerårige plan, således at det sikres, at der er mindre end 5 pct. sandsynlighed for, at bestandens gydebiomasse falder til et punkt under grænsereferencepunktet for bestandens gydebiomasse (B_{lim}^3). Direkte fiskeri efter bestanden har været forbudt siden 2022, dog med en undtagelse for fartøjer under 12 m, som fisker med passive redskaber. Kommissionen foreslår imidlertid, at denne undtagelse udgår. Det vil fortsat være tilladt at gennemføre videnskabeligt fiskeri i området.

Kommissionen foreslår en uændret kvote for central sild (ICES underområde 25-27, 28.2, 29 og 32) på 83.881 tons, svarende til den samme kvote som for 2025. Kommissionen fremhæver imidlertid, at ICES' prognose for bestanden baseres på usikre rekrutteringsskøn, samt at der fortsat er et problem med fejlrapportering, hvorfor Kommissionen foreslår en forsigtig tilgang ved kvotefastsættelsen i forhold til rådgivningen. Kommissionen foreslår at fastsætte kvoten med henvisning til artikel 4, stk. 6, i den flerårige plan, således at det sikres, at der er mindre end 5 pct. sandsynlighed for, at bestandens gydebiomasse falder til et punkt under grænsereferencepunktet for bestandens gydebiomasse (B_{lim}). Kommissionen foreslår desuden at indføre en afhjælpende foranstaltning i form af en tremåneders lukning af fiskeriet i gydeperioden, hvor det er forbudt at fiske efter pelagiske arter med flydetrawl i kystområder inden for fire sømil målt fra basislinjerne, hvor vanddybden er mindre end 20 meter. For underområde 25 og 26 vil lukkeperioden være fra den 16. marts til den 15. juni, for underområde 27 og 28.2 vil lukkeperioden være fra den 1. april til den 30. juni og for underområde 29-32 vil lukkeperioden være fra den 1. maj til den 31. juli.

Brisling

Kommissionen foreslår en uændret kvote for brisling i Østersøen (ICES underområde 22-32) på 139.500 tons, svarende til den samme kvote som for 2025. Kommissionen henviser til usikkerheden i ICES' rådgivning, og at rekrutteringsskønnet kan være for optimistisk. Kommissionen henviser også til fejlrapportering af brisling og sild som værende et stort problem og et argument for en lavere kvote, end hvad rådgivningen tilskriver. Kommissionen foreslår også at opretholde den supplerende foranstaltning i form af en lukning i gydeperioden, som Rådet indførte for 2025.

Rødspætte

Kommissionen foreslår en kvote for rødspætte i Østersøen (ICES underområde 22-32) på 10.973 tons, svarende til en reduktion på 3 pct. i forhold til sidste år. Bestandens biomasse er historisk høj, selvom fiskenes tilstand ifølge Kommissionen er forværret i løbet af de seneste fem år. Kommissionen bemærker, at der bør tages hensyn til samspillet mellem fiskearterne og fremhæver specifikt, at torsk er en uundgåelig bifangst i fiskeriet efter rødspætte.

Laks og havørred

ICES' rådgivning for laks i Østersøens hovedbassin (underområde 22-31) for 2026 følger samme tilgang som i de foregående år. ICES har siden 2022 anført, at alt kommercielt og rekreativt fiskeri efter laks bør ophøre i Østersøens hovedbassin, med undtagelse for et begrænset direkte fiskeri i visse nordlige kystområder under laksens sommervandring. ICES anfører samtidig, at hvis der implementeres områdebaseret forvaltning begrænset til kystfiskeri i Ålandshavet (ICES underområde 29N) og i Den Botniske

³ B_{lim} : Grænseværdi for en bestands gydebiomasse – en nedre værdi. Inden for den biologiske rådgivning findes der grænseværdier, der betyder, at der skal tages særlige tiltag for at genopbygge bestanden.

Bugt (ICES underområde 30 og 31), vil fangst på maksimalt 30.000 stk. laks kunne være muligt. Dog fremhæver ICES, at nedgangen i en bestemt flodpopulation betyder, at starten på fangstperioden bør udskydes fra maj til juni i Ålandshavet og i området omkring den pågældende flods munding. Kommissionens foreslår for 2026 fiskerimuligheder på 25.487 stk., svarende til en reduktion på 27 pct. i forhold til 2025. Der vil være forbud mod direkte fiskeri efter laks, undtagen i kystnære områder i den Botniske Bugt mellem 1. maj og 31. august (bortset fra maj i Råneälven) og i Ålandshavet mellem 1. juni og 31. august. Kommissionen foreslår samtidig, at bibeholde de nuværende afhjælpende foranstaltninger samt den begrænsede fleksibilitet af fiskerimulighederne for laks mellem Østersøens hovedbassin (område 22-31) og den Finske Golf (område 32).

For det rekreative fiskeri efter laks i Østersøen foreslår Kommissionen et fuldstændigt forbud undtagen i kystnære områder i den Botniske Bugt mellem 1. maj og 31. august (bortset fra maj i Råneälven) og i Ålandshavet mellem 1. juni og 31. august.

Kommissionen foreslår for 2026 at opretholde forbuddet mod fiskeri efter havørred i hele Østersøen uden for fire sømil målt fra basislinjen, og at bifangster af havørred bør begrænses til 3 pct. af den kombinerede fangst af havørred og laks.

Landingsforpligtelsen for fiskerier i Østersøen har været fuldt indfaset siden 1. januar 2017.

ICES rådgivningen for 2026 er baseret på principperne i den flerårige forvaltningsplan for torsk, sild og brisling i Østersøen, som blandt andet indeholder bestemmelser om intervaller for værdier for målet for fiskeridødelighed (FMSY) samt om værdier for gydebioromasse (SSB) for de relevante arter, idet der dog ikke er en MSY rådgivning for alle bestande. Værdierne er bestemmende for fastsættelsen af fiskerimuligheder.

Nedenfor er angivet en samlet oversigt over Kommissionens forslag til fiskerimuligheder for 2026 for de vigtigste bestande for Danmark sammenlignet med kvoten for 2025.

Art (Område)	Rådgivning fra ICES for 2026	EU-TAC 2025 i tons (laks i stk.)	Kommissionens forslag 2026 i tons (laks i stk.) samt ændring i forhold til 2025	Dansk andel af EU TAC (pct.)
Sild i den vestlige Østersø (22-24)	Rådgivning: Nul-fangst (samme rådgivning som for 2025). MSY-rådgivning. Anbefaling om nul-fangst sker for otte år i træk. Rekruttering mellem 2021-23 var den laveste siden tidsseriens start i 1991, men er for 2024 anslået til at være en anelse højere. Gydebioromassen er under grænseværdien, B_{lim} . Fiskeridødeligheden er historisk lav og under F_{MSY} . Bestanden deles traditionelt mellem Skagerrak/ Kattegat og område 22-24.	788 (kun til bifangst)	394 (-50 pct.) (kun til bifangst)	14 pct.
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	Rådgivning: Fangst mellem 120.378 tons og 157.996 tons inkl. andelen til Rusland. Anbefalingen er på baggrund af den flerårige forvaltningsplan. Gydebioromassen er under MSY-niveau, men over B_{lim} . Den øgede fangstrådgivning skyldes kombinationen af en stigning af middelvægten for bestanden og en opskaleret bestandsstørrelse siden 2022. Fra 2018 til 2024 har EU og Rusland tilsammen haft en fangst, der ligger over MSY rådgivningen. Det anslås, at russiske fangster udgør omkring 25 pct. af de samlede	83.881	83.881 (0 pct.)	2,2 pct.

Art (Område)	Rådgivning fra ICES for 2026	EU-TAC 2025 i tons (laks i stk.)	Kommissionens forslag 2026 i tons (laks i stk.) samt ændring i forhold til 2025	Dansk andel af EU TAC (pct.)
	fangster, hvilket skyldes at Rusland har sat deres kvote til 27.000 tons uanset, hvad rådgivningen må være.			
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	<u>Rådgivning: Nul-fangst for både det kommercielle og det rekreative fiskeri (samme rådgivning som for 2025).</u> Rådgivning i henhold til forsigtighedsprincippet. Anbefalingen er for syvende år i træk en nul-fangst. Bestanden er fortsat under grænseværdien for bestanden (B_{lim}). Gydebiomassen og rekrutteringen er fortsat på et rekord lavt niveau. ICES vurderer, at selv et nulfiskeri ikke kan bringe bestanden over B_{lim} i den nærmeste fremtid. I de senere år vurderes det, at Rusland har stået for hovedparten (ca. 80 pct.) af fiskeriet på øst torsken. Det medfører en stigende usikkerhed i bestandsvurderingen da Rusland ikke længere afleverer data til ICES.	430 (kun til bifangst)	159 (-63 pct.) (kun til bifangst)	22,9 pct.
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	<u>Rådgivning: nul-fangst for både det kommercielle og det rekreative fiskeri (toårig rådgivning for 2026-2027).</u> Rådgivning i henhold til forsigtighedsprincippet. Bestanden har været under grænseværdien for bestanden (B_{lim}) de fleste af de sidste 15 år og var på historisk lavt niveau i 2022. Der er en stor usikkerhed knyttet til bestandsvurderingen, herunder særligt hvad angår ukendte dødelighedsfaktorer.	266 (kun til bifangst)	42 (-84 pct.) (kun til bifangst)	43,6 pct.
Rødspætte (22-32)	<u>Rådgivning: 10.971 (område 22-32).</u> Rødspætte i Kattegat (område 21) og i Østersøen (område 22-32) var før opdelt i to separate bestande, men er for rådgivningen for 2026 for første gang sammenlagt til én bestand. Der laves dog fortsat en omregning til forvaltningsområderne i rådgivningen. Rådgivning i henhold til MSY. Bestandens gydebiomasse i 2025 er den største siden 2002. Gennemsnitsvægten er dog faldende.	11.313	10.973 (-3 pct.)	71,6 pct.
Laks (22-31) (stk.)	<u>Rådgivning: Nul-fangst for både kommercielt og rekreativt fiskeri, hvor de forskellige bestande blander sig (samme rådgivning som for 2025).</u> MSY-tilgang. ICES anfører, at hvis der implementeres områdebaseret forvaltning begrænset til kystfiskeri i Ålandshavet og i Den Botniske Bugt (område 29N-31), vil fangst på maksimalt 30.000 stk. laks være muligt i gydevandringen mellem den 1. maj og den 31. august 2026 i Ålandshavet og i Den Botniske Bugt. Rådgivningen skal sikre, at der ikke fanges laks i havet fra floder med dårlig bestandsstatus.	34.787 (kun bifangst og direkte fangst i kystfiskeri i Den Botniske Bugt)	25.487 (-27 pct.) (kun bifangst og direkte fangst i kystfiskeri i Ålandshavet og i Den Botniske Bugt)	20,7 pct.
Brisling (22-32)	<u>Rådgivning: Fangst mellem 176.056 tons og 230.518 tons inkl. andelen til Rusland.</u> Anbefalingen er på baggrund af den flerårige forvaltningsplan og MSY. En kvote på F_{MSY} niveau vil give en kvote til EU på 224.616 tons. Gydebiomassen ligger over MSY-niveauet. Fiskeridødeligheden ligger over F_{MSY} . Rekrutteringen i 2025 anslås at være høj. Siden 2018 har EU og Rusland tilsammen haft en fangst, der ligger over MSY-rådgivningen.	139.500	139.500 (0 pct.)	9,8 pct.

Andre elementer

Forslaget indeholder endvidere regler for "år-til-år fleksibilitet". Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet, jf. Rådets forordning (EF) 847/96, kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af grundforordningen (EU) 1380/2013.

Kommissionen lægger op til, at medlemsstaterne bør forpligte sig til ikke at anvende grundforordningens mulighed for år-til-år fleksibilitet i 2026 for bestande der ligger under grænsereferencepunktet B_{trigger}⁴. Dette vil gælde for torsk i både den vestlige og den østlige del, sild i den vestlige del af Østersøen, sild i den Botniske Bugt, sild i den centrale Østersø samt laks. Sidstnævnte forordning indeholder tillige bestemmelser om "artsfleksibilitet", som gør det muligt at afskrive fangster på en målart med op til 9 pct. af kvoten for målarten, når ikke-målarten er inden for sikre biologiske grænser.

For sperling i Nordsøen og Skagerrak er der endnu ikke indsat forslag til TAC. ICES rådgivning offentliggøres den 10. oktober 2025. TAC'en fastsættes for perioden 1. november 2025 til 31. oktober 2026. Bestanden er delt med UK, og hovedparten af sperling fiskes i britiske farvande.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget. Forslaget vurderes ikke have statsfinansielle konsekvenser.

Fiskeriet i Østersøen er samlet set generelt på et lavt niveau.

Kommissionen anfører som baggrund for fastsættelse af bifangstkvote for vest-sild, vest-torsk, øst-torsk og laks, at på grundlag af data fra Det europæiske markedsobservatorium for fiskeri- og akvakulturprodukter (EUMOFA) anslås værdien ved første salg af rødspætte-, brisling, og sild, der må fanges inden for rammerne af de foreslåede TAC'er, og som forventes at blive fanget i det relevante respektive område til henholdsvis 25,3 mio. euro (ca. 189 mio. kr.), 55,7 mio. euro (ca. 416 mio. kr.) og 43,4 mio. euro (ca. 324 mio. kr.). Dertil kommer andre fiskerier, navnlig kystfiskeri af mindre omfang efter arter, der ikke forvaltes af en TAC.

Økonomiske konsekvenser

For Danmark vil de forventede foreslåede kvotereduktioner for 2026 kunne have negative økonomiske konsekvenser for de berørte fiskere. De økonomiske konsekvenser vil afhænge af kvoteudnyttelsen for de enkelte bestande. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil også afhænge af blandt andet udviklingen i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse har selv sagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien og de øvrige følgeerhverv og lokalsamfundene.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

⁴ B_{trigger}: Referencepunkt for en bestands gydebiomasse, hvor der kan fiskes på MSY-niveau.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) og § 7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje) og Sammenslutningen af Indregistrerede Lystfiskefartøjer og Turbåde (SIL) er blevet hørt.

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) og Danmarks Pelagiske Producent Organisation (DPPO) mener ikke at Kommissionens forslag om en kvotereduktion på 84 pct. på den vestlige torsk vil have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet. Organisationerne mener, at så længe der ikke gøres noget i forhold til andre presfaktorer, herunder forurening, eutrofiering og uregulerede bestande af skarv og sæl, vil fiskebestandene i Østersøen ikke genoprettes. DFPO og DPPO foreslår derfor, at kvoterne for østlig og vestlig torsk og vestlig sild bør fastsættes på samme niveau som i 2025.

Organisationerne påpeger behovet for en mere nuanceret forståelse af sildebestandene i vestlig Østersø og opfordrer til yderligere forskning for at styrke den videnskabelige rådgivning. DFPO og DPPO er uforstående for Kommissionens forslag at opretholde lukkeperioder for en række fiskerier, når det ikke har været muligt at påvise, at sådanne lukkeperioder og områder har nogen målbar effekt på bestandsudviklingen. Organisationerne mener også at det bør være muligt at fiske efter konker i lukkeperioden for torsk.

For rødspætte vil Kommissionens forslag ikke give anledning til problemer. DFPO og DPPO mener at Kommissionens forslag om roll over på centralsild og brisling er unødvendigt forsigtig og, at kvoterne bør sættes på et niveau, der afspejler den biologiske rådgivning.

For laks ønsker DFPO fortsat, at de regler som forhindrer danske fiskere i at udnytte den danske laksekvote tages op til diskussion, således at den danske kvote kan udnyttes af danske fiskere. DPPO bemærker desuden at Kommissionens fortolkning af artikel 4, stk. 6 i den flerårige forvaltningsplan for Østersøen strider imod hensigten om en langsigtet tilgang til forvaltningen og ikke flugter med målsætningen i den fælles fiskeripolitik. DPPO mener, at Kommissionens fortolkning af 5-pct. reglen (artikel 4, stk. 6) som værende en kortsigtet målsætning på enkeltårsniveau, vil få store konsekvenser for en lang række bestande i europæiske farvande.

DPPO bemærker, som reaktion til Kommissionens forslag om en begrænset mulighed for brug af år-til-år fleksibilitet, at denne fleksibilitet er en integreret del af landingsforpligtelsen og ikke et håndtag til beskyttelse af bestande. DPPO mener at lukkeperioderne for brisling bør genovervejes og som minimum videnskabeligt evalueres.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) og WWF Verdensnaturfonden udtrykker bekymring over den fortsat alarmerende tilbagegang i flere fiskebestande i Østersøen og opfordrer kraftigt til at fastsætte kvoter ud fra et forsigtighedsprincip og sikre at kvoterne fastholdes under ICES' grænser for bæredygtig udnyttelse. Organisationerne fremhæver vigtigheden af at tage hensyn til samspillet mellem bestande, fangstmetoder, bifangst og naturgrundlag. Organisationerne henviser til et mørketal omkring bifangster, fejlrapportering og russiske fangster.

DN og WWF støtter at opretholde lukkeperioder under torskens gydeperiode, men efterspørger flere tilgang for at forhindre ulovlig udsmid og fejlrapportering. DN og WWF opfordrer derfor til obligatorisk elektronisk monitorering, hvilket flugter med målsætningen i fiskeriaftalen om, at 90 pct. af alle fangster skal være fuld dokumenterede i 2029 og EU's krav om, at alle risikofartøjer skal have elektronisk monitorering senest den 18. januar 2028. DN og WWF opfordrer også til, at afsøges, hvilke muligheder østersølandene har til at bruge artikel 20 i grundforordningen til at stille krav om elektronisk monitorering for alle fartøjer i så store områder af Østersøen som muligt og så hurtigt som muligt.

Organisationerne opfordrer til at det skånsomme fiskeri efter konk med tejner bør fortsætte på dybt vand i alle lukkeperioder i alle underområder. DN og WWF henviser til at dette fiskeri har lavt brændstofforbrug, bundpåvirkning og bifangst. Tejnefiskeriet bør derfor i udgangspunktet fritages for samtlige lukkeperioder foreslået af Kommissionen. DN og WWF nævner at muslingeskrab i Østersøen bør afvikles hurtigst muligt. DN og WWF støtter Kommissionens forslag om at opretholde lukningen af det målrettede fiskeri efter vestsild og om at ophæve undtagelsen for kystfiskeriet og justere kvoten for at minimere bifangst. Derudover bør der ifølge DN og WWF træffes foranstaltninger for at beskytte vigtige gyde- og opvækstområder for silden i danske farvande. I det tilfælde hvor vest-silden viser tegn på bedring skal mulighederne for fiskeri tilfalde skånsomt kystfiskeri.

DN og WWF støtter Kommissionens forslag om at bevare lukkeperioder og opretholde lukning af et målrettet fiskeri efter torsk. Der bør indføres yderligere foranstaltninger for at reducere bifangsten af torsk og fiskerier, hvor bifangst af torsk er af betydelig risiko, bør begrænses og reguleres yderligere. Danmark bør således arbejde for, at tildeling af bifangstkvoter skal betinges af, at fartøjerne bruger de mest selektive redskaber samt har elektronisk monitorering.

Hvad angår rødspætte, mener organisationerne at der bør indføres længere lukkeperioder, og at kvoten reduceres væsentligt. Hvad angår brisling og centralsild støtter DN og WWF Kommissionens forslag og opfordrer Danmark til at have en forsigtig tilgang til kvotefastsættelsen.

Dansk Akvakultur Producentorganisation (DAPO) understreger at dansk akvakultur spiller en positiv rolle i den grønne omstilling af fødevareproduktionen i Danmark og er i tråd med EU's og Danmarks målsætninger om en mere klima- og miljøeffektiv produktion. DAPO henviser til, at det ifølge de strategiske retningslinjer for perioden 2021-2030 under den Europæiske Grønne Pagt og 'jord-til-bord' – strategien er vigtigt at fastholde og øge produktionen i akvakulturerhvervet.

Dansk Lystfiskeri udtrykker bekymring for den pressede situation for torsk og laks i dele af Østersøen og de økonomiske konsekvenser, som de nuværende restriktioner pålægger lystfiskerbranchen. Dansk Lystfiskeri opfordrer kraftigt til økonomisk understøttelse af lystfiskerhvervet. Dansk Lystfiskeri støtter et fortsat forbud mod målrettet fiskeri efter gydende torsk om vinteren, selvom dette har haft store økonomiske konsekvenser for deres erhverv. Foreningen påpeger, at turbaadene i Øresund er markant reduceret siden indførslen af de nuværende restriktioner. Der opfordres til en differentieret plan for Øresund, hvor torskebestanden trives, og der anbefales en øget bag limit på tre torsk pr. dag i dette område. Samtidig ønsker foreningen et højere mindstemål for torsk, f.eks. 50 cm. Dansk Lystfiskeri bakker op om et fuldt stop for hjemtagelse i resten af Østersøen. Foreningen efterspørger også et større fokus på prædationsspørgsmålet vedrørende sæl og skarv.

Dansk Lystfiskeri mener, at Kommissionens tilgang til laks er for restriktiv og påpeger de desperate økonomiske konsekvenser for branchen, herunder lukkede virksomheder og turistanfald. Dansk Lystfiskeri understreger, at Kommissionens forslag om forbud mod lystfiskeriet efter laks i 2026 er fornuftsstridigt og ikke vil bidrage til at forbedre laksens situation, men udelukkende vil have negative konsekvenser for småbådsfiskeriet og lokalsamfund, herunder særligt på Bornholm. Dansk Lystfiskeri ønsker en mere fair regulering, der anerkender værdien af trollingfiskeriet efter laks og ønsker mulighed for at hjemtage op til to laks pr. fisker pr. dag, med eller uden fedtfinne.

Destination Bornholm anerkender behovet for at beskytte forholdene for pressede fiskebestande. De understreger vigtigheden af turismen for Bornholm, herunder særligt den sæsonforlængende turisme, der muliggøres igennem lystfiskeriet, hvilket bidrager til den lokale udvikling. Et forbud mod trollingfi-

skeriet efter laks vil således ifølge foreningen betyde et stort økonomisk tab for det bornholmske turismeerhverv. Destination Bornholm støtter Danmarks Sportsfiskerforbunds høringssvar og ønsker ligeledes at lystfiskere må hjemtage én laks pr. dag.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri Producentorganisation (FSK-PO) anbefaler, at man finder inspiration fra Sverige, som har reserveret fiskeriet efter konsum-arter til det skånsomme fiskeri, ved at man på EU-plan beslutter, at fiskeriet på de pågældende arter kun må udføres med skånsomme redskaber. FSK-PO mener desuden, at en reservation af konsumfiskeriet til skånsomme redskaber vil flugte direkte med ambitionerne i den politiske aftale "Ny kurs for dansk fiskeri", hvor det er besluttet, at den vestlige Østersø fremadrettet skal være trawlfri. FSK-PO påpeger, at det skånsomme fiskeri i den vestlige Østersø er økonomisk betydningsfuldt, selektivt og har minimal påvirkning af bundmiljøet. Dette fiskeri resulterer i højere kilopris og større økonomisk gevinst for lokale samfund i de indre danske farvande. FSK-PO støtter desuden fuldt ud lukkeperioderne (med undtagelserne for de skånsomme kystfiskere under 12 meter) for at beskytte de ynglende torsk. Her mener de dog at det er afgørende, at der samtidigt tages hensyn til konk-fiskeriet, som foregår i området med tejner uden risiko for bifangst af fisk. FSK-PO foreslår for torsk i vestlig Østersø en bifangstkvote på 266 tons.

For rødspætte foreslås en kvote på maksimalt 11.313 tons. Endelig for vestsild anbefales en bifangstkvote på 788 tons med undtagelse for direkte fiskeri med passive redskaber for små, kystnære fartøjer.

Marine Ingredients Denmark (MID) påpeger betydningen af Østersøens fiskeri som et særdeles vigtigt råvaregrundlag for fiskeforarbejdningsvirksomhederne. De foreslåede kvotereduktioner vil få negative konsekvenser for de danske fiskemel- og fiskeolieproducenter. Det anføres, at fisk fra Østersøen – i form af både direkte landinger og afskær fra fisk forarbejdet til direkte konsum – udgør ca. 20 pct. af råvaregrundlaget for den danske produktion af fiskemel og fiskeolie og repræsenterer således en årlig eksportværdi på 900 mio. kr. MID udtrykker bekymring for de økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser af den foreslåede 50 pct. reduktion af TAC for vestsild.

Det anføres, at udgangspunktet for fastsættelse af TAC og kvoter altid bør være den videnskabelige rådgivning fra ICES, og ikke antagelser fra Kommissionen om ikke-dokumenterede sammenhænge i fiskerier og økosystemer. Det er en tendens, som MID mener har vundet indpas i kvotefastsættelsen for Østersøen, og som man fra dansk side bør opponere imod. MID foreslår, at rådgivningen følges og foreslår med udgangspunkt heri, at TAC for sild i Den Botniske Bugt fastsættes til 64.684 tons og TAC for centralsild fastsættes til 157.996 tons.

Endelig foreslås det, at TAC for brisling fastsættes til 201.975 tons. Særligt for brisling bemærker MID, at brisling fra Østersøen udgør ca. 15 pct. af råvarerne hos de danske fiskemel- og fiskeolieproducenter og er en særdeles vigtig fiskebestand for MID. Brislingebestanden er inden for sikre biologiske grænser og i god tilstand, og en begrænsning af fiskeriet efter brisling bør ifølge MID ikke kunne foretages på baggrund af ikke-dokumenterede eller videnskabeligt beviste hensyn til andre bestande. MID pointerer at brislingebestanden er over MSY Btrigger og at ICES rådgivningen tager højde for den langsigtede sandsynlighed for at falde under Blim med en forsigtighedstilgang, hvorfor MID anbefaler at følge anbefalingen fra Det Rådgivende Råd for Østersøen (BSAC) med en TAC på 201.975. MID pointerer afslutningsvist, at fiskemel og fiskeolie er yderst vigtige ingredienser i produktionen af opdrætsfisk på grund af det høje indhold af omega 3 fedtsyrer og sunde proteiner. MID fremhæver sit engagement i at producere sikre og pålidelige produkter samtidig med, at de bidrager til at reducere forurening i Østersøen, idet der henvises til, at dioxin fjernes i produktionen af fiskemel og fiskeolie ved hjælp af aktivt kul.

Rederiet Skjold bemærker, at forbuddet mod rekreativt fiskeri efter torsk har haft store negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for branchen. Rederiet Skjold efterspørger kompensationsstøtte eller

tilbud om ophugning. Det bemærkes også, at prædatorer, herunder sæl og skarv, samt udledning af spildevand fra industri, kommunale rensningsanlæg og landbrug har haft stor negativ påvirkning på både vestlig og østlig Østersø.

Sammenslutningen af Danmarks Småbådsklubber og Danmarks Sportsfiskerforbund deler vurderingen af, at torsken er meget presset i Østersøen, Foreningen støtter således forslaget om et stop for hjemtagelse af torsk i hele Østersøen i det rekreative fiskeri, idet der dog opfordres til at inkludere regler, der tillader hjemtagelse af en torsk pr. dag pr. rekreativ fisker uden for gydeperioden i ICES-område 23 (Øresund) med henvisning til torskens bedre stand dér. Foreningen argumenterer for et højere mindstemål for torsk på 45 cm i lystfiskeri og påpeger behovet for at tage hensyn til økosystemet og byttedyrene, som f.eks. torsk, laks og havørred er afhængige af.

Danmarks Sportsfiskerforbund anerkender behovet for en restriktiv tilgang til forvaltning af torsk, men mener at et totalt stop for rekreativt fiskeri efter laks er ude af proportioner. Foreningen nævner at trollingfiskeriet efter laks er meget værdifuldt for lokalområder i Østersøen og henviser til en studie af Thünen-instituttet, der påviser at en laks, der er fanget og hjemtaget ved trollingfiskeriet, medfører et øget forbrug på 1000 euro. Et totalforbud mod rekreativt fiskeri efter laks har haft, og vil fortsat have, meget store økonomiske konsekvenser i landene omkring Østersøen og i særdeleshed for Bornholm. Foreningen foreslår at opretholde muligheden for at fiske én fedtfinneklippet laks pr. fisker pr. dag i den centrale og vestlige del af Østersøen.

Foreningen opfordrer til en umiddelbar implementering af økosystembaseret forvaltning for at genoprette torsk- og laksebestandene i Østersøen. Desuden argumenterer foreningen for en forvaltning af prædatorer, herunder særligt skarven. Afslutningsvis beder foreningen om en redegørelse over, hvilke initiativer, der konkret er taget i de sårbare vandløb i Østersøregionen.

Tænketanken Hav opfordrer til, at man følger den videnskabelige rådgivning under forhandlingerne af de årlige fiskekvoter. Det anbefales i den forbindelse at fastsætte et miljømål under Danmarks Havstrategi, der angiver, at man følger dette princip. Der bør ligeledes arbejdes aktivt for at sikre, at dette sker i hele EU. Tænketanken Hav finder, at det ikke altid har været tilfældet, da fiskekvoterne for tidligere år skulle forhandles. Det finder Tænketanken Hav er et problem, da den videnskabelige rådgivning i forvejen foreslår kvoter med målsætningen om et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY). Genopretning af fiskebestande over tid kræver, at den videnskabelige rådgivning følges, hvorfor Tænketanken Hav mener at forslagene til kvoter for bifangst bør flugte med de videnskabelige anbefalinger. Tænketanken Hav understreger, at man er forpligtet til hele tiden at arbejde for en forbedring af havmiljøet og havets biodiversitet, indtil der er opnået en god miljøtilstand.

For de øvrige bestande der indgår, anerkender Tænketanken Hav, at Kommissionens forslag til fastsættelse af kvoter ikke overstiger den videnskabelige rådgivning. Tænketanken Hav opfordrer desuden til, at der i forbindelse med vurdering af de økonomiske konsekvenser inddrages en langsigtet vurdering, som må forventes at have økonomisk positive konsekvenser, baseret på en forventning om genopbygning af bæredygtige bestande, der kan føre til højere kvoter og derved større økonomisk udbytte end det nuværende.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Sagen er på dagsorden for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27.–28. oktober 2025 med henblik på politisk enighed. I det regionale samarbejde mellem Østersømedlemsstaterne (BALTFISH)⁵ arbejdes der sideløbende med at finde en fælles henstilling om det foreliggende forslag om fiskerimuligheder for 2026.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt hensigten om at sikre et bæredygtigt fiskeri i Østersøen. Regeringen ser særligt med bekymring på den fortsatte negative bestandssituation for torsk både i den vestlige og i den østlige Østersø, for sild i den vestlige Østersø og for laks i hele Østersøen.

Regeringen finder som et generelt princip, at fiskerimulighederne i Østersøen bør fastsættes på grundlag af forvaltningsplaner, den videnskabelige rådgivning og målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til den fælles fiskeripolitik.

Regeringen finder det vigtigt, at der for bestande med bifangstkvoter fastsættes mængder, der tillader fortsat fiskeri på andre bestande.

Regeringen støtter fastsættelse af restriktioner for det rekreative fiskeri for bestande, som er i meget dårlig tilstand. Regeringen kan således også i lyset af den alvorlige situation for torsk i Østersøen støtte, at forbuddet mod rekreativt fiskeri efter torsk videreføres i 2026. Regeringen kan ligeledes acceptere, at der ikke kan finde rekreativt fiskeri efter laks sted i 2026.

Regeringen støtter generelt, at supplerende tiltag er målrettede og afbalancerede og tager højde for bestandssituationen.

Derudover finder regeringen det vigtigt, at der fastsættes fiskerimuligheder for sperling i Nordsøen og Skagerrak fra 1. november 2025 under hensyntagen til den biologiske rådgivning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

⁵ BALTFISH er et regionalt samarbejdsforum om fiskeriforvaltningen i Østersøen, som dels finder sted i BALTFISH Forum, hvor Det Rådgivende Råd for Østersøen (BSAC), Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Kommissionen deltager ud over de berørte medlemsstater. Dels finder samarbejdet sted i BALTFISH High Level Group, hvor fiskeridirektørerne og repræsentanter fra Kommissionen deltager.